

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Šimáčkové a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **Ch. Z.**, zastoupeného Mgr. Romanou Petrovou, advokátkou, se sídlem Sokolská 1204/8, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní příhrádka 21/OAM, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. října 2012, č. j. MV-80087-6/OAM-2012, o správním vyhoštění, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. února 2013, č. j. 58 A 65/2012 - 46,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Romaně Petrové, advokátce, se sídlem Sokolská 1204/8, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů.

Odůvodnění:

I.

Vymezení případu

[1] Žalobce je státním příslušníkem Kyrgyzské republiky (dále jen „Kyrgyzstán“) a je kyrgyzské národnosti. V řízení žalobce uvedl, že jeho matka, která je rovněž státní příslušnicí Kyrgyzstánu, se neoficiálně provdala za muže uzbecké národnosti, otčíma žalobce. V říjnu 2010 byl žalobce zpraven matkou o skutečnosti, že jeho otčíma ve městě Oš unesli neznámí lidé a od té doby o něm nejsou žádné zprávy. Ze zmizení otčíma byla matka žalobce viněna bratrem otčíma z Uzbekistánu, který matce žalobce a žalobci samému vyhrožoval. Z obav o svůj život se žalobce skrýval a pracoval u strýce na venkově do roku 2011. Následně však do vesnice přijel bratr otčíma s dalšími třemi muži a žalobce zbilil. Žalobce se poté vrátil do Biškeku a ukrýval se. Dne 3. června 2012 pak ilegálně opustil území Kyrgyzstánu skrytý v zadní části kamionu z obav,

že bude ohrožován těmi samými lidmi. Dne 8. června 2012 přijel do Moskvy a přesedl do nákladního vozidla, které ho za čtyři dny dopravilo do České republiky.

[2] Dne 13. června 2012 v 00:05 hodin byl žalobce kontrolován policisty Příjímacího střediska cizinců Zastávka, kam se dostavil s úmyslem požádat o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Nepředložil žádný cestovní doklad, ani vízum, které by jej opravňovalo k pobytu na území České republiky.

[3] Dne 22. června 2012 bylo vyžádáno u Ministerstva vnitra České republiky závazné stanovisko, jež bylo vydáno téhož dne pod ev. č. ZS 18809 a podle něhož je vycestování účastníka řízení možné.

[4] Následně bylo rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko Zastávka ze dne 29. června 2012 č. j. CPR-7354/ČJ-2012-004025-SV žalobci uloženo správní vyhoštění na dobu tří let, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6, § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění v relevantní době (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba k vycestování byla určena lhůtou do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí.

[5] Dne 3. července 2012 podal žalobce proti tomuto rozhodnutí odvolání; podaným odvoláním napadl též obsah závazného stanoviska Ministerstva vnitra ev. č. ZS 18809 ze dne 22. června 2012. V rámci odvolacího řízení bylo proto nejprve závazným stanoviskem ministra vnitra ze dne 24. srpna 2012 č. j. MV-80542-2/OAM-2012 potvrzeno závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 22. června 2012. Následně bylo odvolání žalobce rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky č. j. MV-80087-6/OAM-2012 ze dne 19. října 2012 zamítnuto.

[6] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ze dne 21. prosince 2012 ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jež byla rozsudkem č. j. 58 A 65/2012 - 46 ze dne 13. února 2013 zamítnuta.

II.

Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž navrhoval jeho zrušení z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatel konkrétně namítal, že krajský soud nepřezkoumal žalobní námitku, že při aplikaci § 179 zákona o pobytu cizinců správní orgán nezohlednil skutečnosti vyplývající ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí č. j. MZV 98026/2012-LPTP ze dne 6. června 2012, kde je mj. uvedeno, že žadatelům o mezinárodní ochranu, kteří opustili území Kyrgyzstánu nelegálně, hrozí neadekvátní tresty a dochází k jejich segregaci. Druhá stížnostní námitka se týkala aplikace ustanovení § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel konkrétně nesouhlasil s právním posouzením nesplnění podmínek potřebných k aplikaci tohoto ustanovení, konkrétně podmínky příchodu přímo z území státu, kde uprchlíkovi hrozí pronásledování nebo vážná újma, a podmínky prokázání závažného důvodu pro svůj neoprávněný vstup nebo pobyt. Nakonec stěžovatel namítal nesprávné právní posouzení námitky porušení § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“), neboť správní

orgán při posuzování případu stěžovatele nepřihlédl zejména ke zprávám, které měl k dispozici, a vybíral z nich jen účelově to, co se mu hodilo k jeho negativnímu rozhodnutí.

[9] Žalovaný správní orgán ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 7. května 2013 nejprve uvedl, že kasační stížnost byla podána po zákonné lhůtě, jestliže nebyla lhůta zachována dle § 40 odst. 4 zákona s. ř. s. Dle žalovaného správního orgánu jednání stěžovatele prokazatelně naplnilo jednání popsaná v příslušných ustanoveních, na základě kterých bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění. K námitce stěžovatele ohledně porušení § 179 zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že tato zpráva obavy stěžovatele nepotvrzuje, neboť stěžovatel nepatří k uzbecké menšině v Kyrgyzstánu, ke které předmětná zpráva právě vztahuje možnost přísnějšího zacházení či neadekvátních trestů. Nadto stěžovatel uvádí pouze obavy z jednání soukromých osob, avšak tyto potíže je v Kyrgyzstánu možné řešit využitím vnitrostátní ochrany.

[10] Dle žalovaného správního orgánu nesplňuje stěžovatel rovněž podmínky pro aplikaci § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť stěžovatel nepřicestoval přímo ze státu, kde mu hrozí pronásledování či vážná újma, a taktéž pro svůj nezákonný vstup neprokázal závažný důvod, protože stěžovatel měl možnost využít ve své vlasti vnitrostátní ochranu. Zjištění o využití vnitrostátní ochrany však v řízení nevyplývalo.

[11] Ostatní námitky byly podle žalovaného pouze obecného charakteru a nemohou zpochybnit rozhodnutí soudu. Proto se žalovaný se závěry soudu plně ztotožňuje a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve s ohledem na námitku žalovaného přezkoumal, zda kasační stížnost splňuje podmínku včasnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu začíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

[14] Nejvyšší správní soud považuje ze spisu za prokázané, že napadený rozsudek byl stěžovateli doručen v pondělí dne 25. února 2013. Lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti tak počala běžet v úterý dne 26. února 2013 (§ 40 odst. 1 s. ř. s.) a skončila v pondělí dne 11. března 2013 (§ 40 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána k poštovní přepravě dne 11. března 2013, tedy v poslední den lhůty. Lhůta pro podání kasační stížnosti tak ve smyslu § 40 odst. 4 s. ř. s. byla zachována.

[15] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou ve smyslu § 102 s. ř. s. Její důvody se opírají o § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., protože stěžovatel namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právních otázek soudem v předcházejícím řízení, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi

v rozporu, a nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, pokud mohla mít taková vada na následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., byv přitom vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[17] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že není důvodná.

[18] Dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění v rozhodné době, vydá policie „rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, překročí-li cizinec státní hranice v úkrytu nebo se o takové jednání pokusí.“ Dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 policie vydá „rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, 1. pobývá-li cizinec na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, 2. pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.“

[19] Stěžovatel nepopírá, že se dopustil jednání uvedeného v § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6 a v § 119 odst. 1 písm. c) bodech 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Namítá však, že rozhodnutí o správním vyhoštění nemělo být vydáno na základě aplikace § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a čl. 31 odst. 1 Úmluvy OSN o právním postavení uprchlíků, ve znění Protokolu o právním postavení uprchlíků ze dne 31. 1. 1967, vyhlášených sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb. (dále jen „Úmluva“).

[20] Nejvyšší správní soud se tedy nejprve zabýval úvahou, zda krajský soud správně posoudil otázku neaplikace § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a čl. 31 Úmluvy.

[21] Dle § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se „rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 6 a 7 ... nevydá, jestliže cizinec žádající o mezinárodní ochranu podle zvláštního právního předpisu na území přichází přímo ze státu, kde mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, a na území vstoupí nebo pobývá bez povolení a sám se bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu a prokáže závažný důvod pro svůj neoprávněný vstup nebo pobyt.“

[22] Z důvodové zprávy k zákonu č. 428/2005 Sb., kterým bylo do zákona o pobytu cizinců toto ustanovení zavedeno (§ 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, v platném znění, § 119 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 26. dubna 2006), vyplývá, že jeho účelem je rozlišení „běžných“ cizinců, kteří poruší zákon o pobytu cizinců, a jsou proto následně za toto porušení zákona správně vyhoštěni, a cizinců, o kterých se lze důvodně domnívat, že spadají pod právní definici uprchlíka ve smyslu čl. 1 Úmluvy (osoby mající oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodu příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo zastávání určitých politických názorů). Ustanovení čl. 31 odst. 1 Úmluvy totiž zakazuje vyhostit uprchlíka z důvodu nelegálního vstupu nebo přítomnosti na území státu za účelem podání žádosti o mezinárodní ochranu. Tento článek se vztahuje na uprchlíky, kteří přichází přímo z území, kde jsou jejich život či svoboda ohroženy, kteří se sami bez prodlení přihlásí úřadům s žádostí o mezinárodní ochranu a kteří prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup či pobyt (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února 2013 č. j. 8 As 102/2012-40). Účelem čl. 31 Úmluvy je rozšíření účinků ochrany

mezinárodněprávní zásady *non-refoulement* (zásada, že uprchlík nemůže být vrácen do státu, kde by mu hrozilo mučení či nelidské a ponižující zacházení) v čl. 33 Úmluvy i na uprchlíky, kteří přicestují či pobývají na území státu, aniž by splnili příslušné formální požadavky, a zároveň zabránit postihování takových uprchlíků, kteří v důsledku své oprávněné potřeby získat mezinárodní ochranu byli nepřímo přivedeni k tomu, že porušili zákon (k tomu srov. HATHAWAY, James C. *The Rights of Refugees under International Law*. Cambridge: Cambridge University Press, 2005, ISBN 05-215-4263-4. s. 385–388).

[23] Nejvyšší správní soud se musel nejprve vypořádat s otázkou, zda se § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vztahuje i na stěžovatele, kterému má být správní vyhoštění uloženo nejen z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6, ale rovněž z důvodu dle § 119 odst. 1 písm. c) bodů 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. V posuzovaném případě není pochyb o tom, že stěžovatel posuzované skutky, tj. překročení státní hranice v úkrytu a pobyt na území přibližně po dobu jednoho dne bez víza, resp. povolení k pobytu či cestovního dokladu, spáchal v souběhu, se společným cílem podání žádosti o mezinárodní ochranu. Vzhledem ke znění a účelu Úmluvy spadají do rozsahu čl. 31 i takové případy, kdy uprchlík např. vstoupí na území státu s falešným cestovním dokladem [srov. např. rozsudek anglického vrchního soudu (*High Court of Justice, Queen's Bench Division, Administrative Court*) ze dne 29. července 1999 *Adimi, R (on the application of) v. Uxbridge Magistrates Court & Anor* [1999], EWHC Admin 765 (dostupný na stránkách <http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Admin/1999/765.html>) nebo rozsudek švýcarského spolkového soudu, kasačního dvora (*Urteil des Bundesgerichts, Kassationshof*) sp. zn. 6S.737/1998 ze dne 17. března 1999, publikovaný in: *ASYL. Die Schweizerische Zeitschrift für Asylrecht und –praxis. Schweizerische Flüchtlingshilfe*, č. 2/99, str. 21–23] či na území vstoupí nebo pobývá ilegálně bez platného cestovního dokladu či víza.

[24] Ustanovení § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je třeba vykládat v souladu s čl. 31 Úmluvy [s ohledem na princip mezinárodního práva *pacta sunt servanda* (srov. odstavec 98 nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/08 ze dne 26. listopadu 2008, N 201/51 SbNU 445) a s ohledem na povinnost mezinárodně konformního výkladu práva vyplývající mj. z čl. 1 odst. 2 Ústavy České republiky (k povinnosti mezinárodněkonformního výkladu srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 18. srpna 2004 sp. zn. I. ÚS 55/04, N 114/34 SbNU 187)]. Výkladovou variantou, která co nejvíce zohledňuje mezinárodní závazky České republiky plynoucí z čl. 31 odst. 1 Úmluvy, je tedy ta, že § 119a zákona o pobytu cizinců se uplatní i vůči cizinci, jemuž má být správní vyhoštění uloženo nejen z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6, ale souběžně též z důvodu dle § 119 odst. 1 písm. c) bodů 1 a 2 zákona o pobytu cizinců.

[25] Následně je třeba posoudit splnění kumulativních podmínek § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců (ostatně obdobně jako čl. 31 odst. 1 Úmluvy), tj. a) cizinec na území „přichází přímo“, b) cizinec požádá o mezinárodní ochranu, c) cizinec na území přichází ze státu, kde mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, d) cizinec na území vstoupí nebo pobývá bez povolení, e) cizinec se sám bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu a f) cizinec prokáže závažný důvod pro svůj neoprávněný vstup nebo pobyt.

[26] Stěžovatel sám ve shodě s krajským soudem uvádí, že podmínky uvedené pod písmeny b), d) a e) považuje za splněné.

[27] Pokud jde o podmínku pod písmenem a), tedy zda cizinec na území „přichází přímo“, zvolil krajský soud výklad restriktivní. Ze skutečnosti, že stěžovatel z Kyrgyzstánu cestoval ukrytý v nákladním automobilu, v Moskvě přerušil jízdu za účelem přestoupení do jiného vozidla v jiné části Moskvy, a pak dále cestoval buď přes Polskou republiku, nebo Slovenskou republiku, nelze dle krajského soudu usuzovat, že stěžovatel do České republiky přicestoval přímo.

[28] S uvedeným právním názorem se Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[29] K výkladu podmínky „přícházet přímo“, převzaté z čl. 31 odst. 1 Úmluvy, lze z doktrinálních zahraničních zdrojů poukázat na názor Jamese C. Hathawaye, dle kterého ve výkladu sousloví „přícházet přímo“ panuje shoda. Daný výraz má být vykládán tak, že může zahrnovat i krátké časové úseky strávené v ostatních bezpečných zemích před příjezdem do konečného státu (Hathaway, s. 396). Guy S. Goodwin-Gill akcentuje nutnost výkladu pojmu „přícházet přímo“ na základě skutkových okolností každého jednotlivého případu a zmiňuje výkladovou praxi, dle které se výraz „přícházet přímo“ vztahuje rovněž na osoby, které se krátce přepravovaly na území ostatních zemí, osoby které nenaleznou ochranu v první zemi nebo jiných zemích, do kterých uprchly, nebo osoby, které mají dobrý důvod, proč nepožádat o mezinárodní ochranu v takových zemích. Uvádí, že tvůrci Úmluvy zamýšleli vyloučit aplikaci čl. 31 odst. 1 pouze na uprchlíky, kteří se v ostatních zemích dočasně či přechodně usadili (GOODWIN-GILL, Guy S. *Article 31 of the 1951 Convention Relating to the Status of Refugees: Non-Penalization, Detention, and Protection*. In: *Refugee Protection in International Law: UNHCR's Global Consultations on International Protection*. Cambridge University Press, 2003 [dostupné na <http://www.refworld.org/docid/470a33b10.html>], s. 218–219. Tento názor vyjádřili následně i experti kulatého stolu organizovaného Vysokým komisařem pro uprchlíky a Graduálním institutem mezinárodních studií ve dnech 8. - 9. listopadu 2001 v Ženevě (*Summary Conclusions: Article 31 of the 1951 Convention. Expert Roundtable organized by the United Nations High Commissioner for Refugees and the Graduate Institute of International Studies*. Ženeva, 2001 [dostupné na www.unhcr.org/419c783f4.pdf], bod 10 písm. c). Podobný názor zaujal rovněž anglický vrchní soud ve shora citovaném rozsudku ze dne 29. července 1999 ve věci *Adimi* a švýcarský spolkový soud v citovaném rozsudku ze dne 17. března 1999, neboť za „přicházejícího přímo“ uznaly tyto soudy alžírského stěžovatele cestujícího z Alžírsko do Velké Británie přes Itálii a Francii, kde nastoupil do letadla (*Adimi*), resp. afgánského stěžovatele přicházejícího do Švýcarska žádat o azyl poté, co strávil dva dny v Itálii a jeden měsíc v Pákistánu (švýcarský spolkový soud). Lze tedy shrnout, že sousloví „přícházet přímo“ obsažené v § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a čl. 31 odst. 1 Úmluvy má být interpretováno především s ohledem na účel čl. 31 Úmluvy (viz odstavce [22] odůvodnění tohoto rozsudku) a ve vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem každého případu, s přihlédnutím k důvodům i době, po kterou se cizinec zdržoval v ostatních (tranzitních) zemích, přičemž není vyloučeno, aby za „přicházejícího přímo“ byl uznán i cizinec, který strávil přiměřenou dobu v ostatních (bezpečných) tranzitních zemích.

[30] Z výpovědi stěžovatele učiněné dne 21. června 2012 do protokolu č. j. CPR 7345/ČJ-2012-004025-SV vyplývá, že po celou dobu cesty z Kyrgyzstánu byl stěžovatel ukryt v zadní části kabiny kamionu, přičemž vycházel pouze na dálničních odpočívadlech. Do Moskvy byl dopraven na neznámé místo ve večerních hodinách, následně přesedl do osobního vozu a byl převezzen na jiné parkoviště, odkud za tři hodiny vyjel v kamionu, přičemž tento kamion po dobu čtyř dnů převozu do České republiky neopustil. Stěžovatelovu čtyřhodinovou zastávku v Moskvě za účelem přestoupení do jiných vozidel v přítomnosti převaděčů nelze v uvedeném případě, stejně jako průjezd jinými evropskými bezpečnými státy v úkrytu v kamionu, považovat ve světle shora uvedeného za skutečnost způsobující nenaplnění podmínky „přícházet přímo“, a to bez ohledu na stěžovatelem tvrzený nepřátelský přístup ruských imigračních orgánů vůči kyrgyzským státním příslušníkům.

[31] Ve smyslu § 119a zákona o pobytu cizinců interpretovaného v souladu s § 31 odst. 1 Úmluvy tedy stěžovatel naplnil podmínku přímého příchodu z Kyrgyzstánu na území České republiky, a krajský soud tudíž v právním posouzení splnění předmětné podmínky pochybil.

[32] Dle názoru krajského soudu stěžovatel rovněž nesplnil podmínku uvedenou pod písmenem c), a to příchod ze státu, kde mu hrozí pronásledování či vážná újma. Uvedenou podmínku posoudil krajský soud tak, že zohlednil zprávy Ministerstva zahraničních věcí ohledně situace v Kyrgyzstánu a shledal, že momentální situace v Kyrgyzstánu je stabilní, i když ne úplně bezproblémová. Stěžovatel přesto v zemi původu nebyl ohrožen na životě ani na svobodě ve smyslu podmínky pod písmenem c), neboť jako ochranu před pronásledováním soukromých osob mohl využít ochrany domovského státu, a to buď přímo od státních orgánů (policie), či využít ochrany mezinárodních organizací sídlících na území Kyrgyzstánu. Dle stěžovatele se však soud nedostatečně zabýval tím, že byl v zemi pronásledován v důsledku toho, že stěžovatelova matka neoficiálně uzavřela sňatek s občanem uzbecké národnosti.

[33] Ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud v souladu se svým rozsudkem ze dne 28. února 2013 č. j. 8 As 102/2012-40 uvádí, že v rámci zkoumání, zda je vyhoštění cizince možné, není závazně posuzováno, zda cizinec opustil domovský stát z azylově relevantních důvodů. Právě v řízení o mezinárodní ochraně, do kterého stěžovatel podáním své žádosti vstoupil, je závazně posouzeno, zda stěžovateli svědčí nárok na poskytnutí ochrany, které plyne z jeho pronásledování či hrozící vážné újmy v zemi původu. K tomu, aby cizinec mohl uplatnit a podrobně rozvést všechny rozhodné skutečnosti svědčící o tom, že byl v zemi původu pronásledován nebo že mu v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí vážné újmy, slouží řízení o mezinárodní ochraně. I když probíhající řízení o udělení mezinárodní ochrany nemá vliv na oprávněnost správního orgánu vydat samostatné rozhodnutí o správním vyhoštění, není toto rozhodnutí ve smyslu § 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců vykonatelné do doby právní moci rozhodnutí o tom, že se cizinci mezinárodní ochrana neuděluje. Pokud by v řízení o mezinárodní ochraně bylo vydáno pozitivní rozhodnutí, nebude správní vyhoštění realizováno.

[34] Stěžovatel po celou dobu řízení o vyhoštění a rovněž v kasační stížnosti obecně odkazoval na napjatou situaci mezi Uzbeky a Kyrgyzy v Kyrgyzstánu a na nemožnost obrátit se na státní orgány z důvodu napětí mezi Uzbeky a Kyrgyzy v zemi. Stěžovatel obavy o svůj život specifikoval tak, že se bojí jednání bratra svého otčima (pocházejícího z Uzbekistánu) a jeho přátel. Stěžovatel tak ve vztahu ke své osobě konkretizoval pouze obavy o svůj život z důvodu jednání soukromých osob.

[35] Ze zpráv, které měl žalovaný a krajský soud při svém rozhodování k dispozici (informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. června 2012 č. j. MZV 98026/2012-LPTP, ze dne 18. ledna 2011 č. j. MZV 90077/2011-LPTP, ze dne 2. listopadu 2010 č. j. 4364/2010-ASTANA, ze dne 7. června 2010 č. j. 107313/2010-LTP), skutečně vyplývá, že i přes stabilizaci situace v Kyrgyzstánu z roku 2010 může stále docházet k určitým etnickým vypjatým situacím. V tomto případě však z předložených zpráv jednoznačně vyplývá, že pokud k určitým incidentům dochází, dochází k nim vůči uzbeckým státním příslušníkům ze strany kyrgyzské většiny. Z tohoto ohledu tedy námitka stěžovatele není přesvědčivá, neboť stěžovatel je kyrgyzské národnosti a před svým odchodem se zdržoval ve vesnici v Yssykkulské oblasti (východ Kyrgystánu) a Biškeku. Obavy o svůj život stěžovatel v řízení před správními orgány i před krajským soudem konkretizoval pouze tak, že má obavy před jednáním bratra svého otčima pocházejícího z Uzbekistánu a jeho přátel. Stěžovatel však v řízení neprokázal a ani neuvedl, že se pokoušel hledat ochranu u státní moci nebo že by státní moc jednání bratra stěžovatelova otčima původem z Uzbekistánu a ostatních soukromých osob vůči stěžovateli tolerovala, schvalovala či by stěžovatelovu ochranu nebyla schopna zajistit.

[36] Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s názorem krajského soudu, že v nyní posuzovaném případě pro účely posouzení § 119a zákona o pobytu cizinců se nepodařilo prokázat, že stěžovateli by na území Kyrgyzstánu hrozilo pronásledování či vážná

újma. Stěžovatel neuvedl, že nebezpečí v podobě pronásledování či vážné újmy, které mu dle jeho tvrzení hrozilo, mělo určitý původ či vztah ke státní moci. S ohledem na shora uvedené tak krajský soud při posouzení podmínky pod písmenem c) dospěl ke správnému právnímu závěru.

[37] Poslední skutečností vztahující se k § 119a zákona o pobytu cizinců, s jejímž hodnocením v kasační stížnosti stěžovatel nesouhlasil, bylo nesprávné právní posouzení naplnění podmínky pod písmenem f), tj. povinnosti uprchlíka prokázat závažný důvod pro nezákonný vstup nebo přítomnost. Dle názoru krajského soudu stěžovatel tuto podmínku nenaplnil, neboť jako důvod pro svůj neoprávněný vstup stěžovatel uvedl obavu před pronásledováním soukromých osob, a to bratra svého otčíma z Uzbekistánu a jeho kamarádů a zároveň se neobrátil na státní orgány.

[38] K výkladu pojmu „dobrý důvod“ obsaženého v čl. 31 odst. 1 Úmluvy lze ze zahraničních doktrinárních zdrojů odkázat na Hathawaye, který s odkazem na vyjádření zástupců zemí při sjednávání Úmluvy uvádí, že tvůrci úmluvy očekávali, že uprchlíci předloží důkazy, které prokáží, že do cizí země vstoupili ilegálně „v důsledku vnějšího tlaku“; např. skutečnost, že uprchlík prchá před pronásledováním, může být sama o sobě dobrým důvodem pro útěk uprchlíka do bezpečí (srov. Hathaway, op. cit. s. 392–393). Goodwin-Gill za „dobrý důvod“ považuje například to, že uprchlík přichází ze země, kde mu hrozí nebezpečí, popř. ve které není dostupná ochrana (Goodwin-Gill, op. cit. s. 218–219).

[39] K posuzování kritéria závažného (dobrého) důvodu Nejvyšší správní soud připomíná, že břemeno tvrzení leží na stěžovateli, i když při posuzování (závažného) dobrého důvodu by dané břemeno nemělo být nijak přísné s ohledem na fakt, že uprchlíci nemusí být schopni získat nezbytnou dokumentaci před jejich útekem z obav o svůj život či pronásledováním.

[40] V uvedeném případě jako „závažný důvod“ stěžovatel znovu uvedl své obavy před pronásledováním ze strany soukromých osob, tedy skutečnosti, kterými se krajský soud (a při přezkumu i Nejvyšší správní soud) zabýval již při hodnocení splnění podmínky pod písmenem c). S tímto hodnocením je tedy třeba spokojit se znovu i při výkladu požadavku prokázání závažného (dobrého) důvodu, neboť stěžovatel jiný důvod neudal.

[41] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud správně posoudil, že v nyní posuzovaném případě nejsou podmínky pro aplikaci § 119a zákona o pobytu cizinců vykládaného ve světle čl. 31 Úmluvy naplněny. Přestože krajský soud nesprávně posoudil výklad podmínky „*přicházet přímo*“, jeho závěry o neaplikaci § 119a zákona o pobytu cizinců ve světle shora uvedeného ještě obstojí.

[42] Následně Nejvyšší správní soud vypořádal kasační námitky stěžovatele týkající se § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[43] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s kasační námitkou, že krajský soud nepřezkoumal tvrzení stěžovatele vztahující se k § 179 zákona o pobytu cizinců a nezohlednil veškeré skutečnosti vyplývající z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. června 2012 č. j. MZV 98026/2012-LPTP, kde je mj. uvedeno, že žadatelům o mezinárodní ochranu, kteří opustili území Kyrgyzstánu nelegálně, hrozí neadekvátní tresty a dochází k jejich segregaci. Z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu naopak vyplývá, že krajský soud při posouzení námitky porušení § 179 zákona o pobytu cizinců své závěry argumentačně vyčerpал již v úvahách týkajících se § 119a zákona o pobytu cizinců. Z hlediska § 179 pak stěžovatel další relevantní

skutečnosti již neuváděl, proto krajský soud uvedené závěry vztáhl i k vypořádání námitky stran aplikace § 179.

[44] Pokud jde o kasační námitku dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. týkající se vady řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, Nejvyšší správní soud dodává, že z vyžádaného spisového materiálu, konkrétně informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. června 2012 č. j. MZV 98026/2012-LPTP, vyplývá, že o žádosti kyrgyzského občana by neměl mít jeho domovský stát informaci, proto by jeho návrat a zařazení do kyrgyzské společnosti měl být podle informací získaných zastupitelským úřadem bezproblémový (srov. č. l. 29 spisu krajského soudu). Stěžovatel na podporu svého tvrzení cituje odstavec informace Ministerstva zahraničních věcí, který se však vztahuje k uzbecké menšině, které v případě navrácení do Kyrgyzstánu hrozí přísnější zacházení, neadekvátní tresty a přísnější vězeňský režim (srovnej č. l. 30 spisu krajského soudu). K této menšině však stěžovatel nepatří a z jím uváděných skutečností nevyplývá, že by ho za příslušníka této menšiny pokládaly i kyrgyzské státní orgány. Z tohoto pohledu má tedy skutková podstata, z níž správní orgány v řízení vycházely, oporu ve spisech.

[45] Nejvyšší správní soud proto s ohledem na shora uvedené uzavírá, že krajský soud dospěl ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) ke správnému právnímu závěru o neaplikaci § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců na případ stěžovatele; nesprávný právní názor stran podmínky „*пřича́зет прямо*“ v tomto ustanovení by nemohl vést ke kasací rozsudku krajského soudu, neboť by to bylo v rozporu s procesní ekonomikou – krajský soud by věc rozhodl stejně, toliko s úpravou části odůvodnění v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu. Rozsudek krajského soudu nelze považovat ani za nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud rovněž neshledal vadu řízení před krajským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[46] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

IV. Náklady řízení

[47] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly, proto jí nebyla žádná náhrada přiznána.

[48] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 28/2013 - 15 ze dne 16. dubna 2013 ustanovena k ochraně jeho zájmů ve věci zástupkyně Mgr. Romana Petrová, advokátka se sídlem Sokolská 1204/8, Ostrava – Moravská Ostrava 702 00. Podle § 35 odst. 8 části věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Ustanovená zástupkyně učinila v řízení oznámení ze dne 9. května 2013, ve kterém Nejvyššímu správnímu soudu sdělila, že v již podané kasační stížnosti je nesprávně uvedena žalobcova státní příslušnost. Uvedené oznámení Nejvyšší správní soud nemůže považovat za úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d), neboť nejde o písemné podání nebo návrh ve věci samé, výzvu k plnění se základním skutkovým a právním rozbohem předcházející návrhu ve věci samé, ani o úkon svou povahou a složitostí srovnatelný. Jiné úkony právní služby ustanovená zástupkyně v řízení neučinila, Nejvyšší správní soud jí nemohl přiznat ani úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy

zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem), neboť ustanovená zástupkyně netvrdila ani nedoložila, že by se s klientem sešla k poradě. Proto jí Nejvyšší správní soud, podle obsahu spisu, žádnou odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. srpna 2013

JUDr. Kateřina Šimáčková
předsedkyně senátu